

VYNÁLEZY /
PATENTY

UŽITNÉ
VZORY

OCHRANNÉ
ZNÁMKY

PRŮMYSLOVÉ
VZORY

OZNAČENÍ PŮVODU
A ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

Patenty a užitné vzory – právní ochrana technických řešení

Zdroje patentových informací

Hana Churáčková

Úřad průmyslového vlastnictví

Duben 2026

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

upv.gov.cz

Průmyslová práva a jejich ochrana

Průmyslová práva

- součástí práva duševního vlastnictví
- chrání výsledky technické tvůrčí činnosti v oblasti průmyslu a obchodu
- právní nástroje na ochranu technických řešení, designu a označení, které umožňují jejich výlučné užívání a zajišťují konkurenční výhodu na trhu.

Znaky průmyslověprávní ochrany

- Formální – registrují se
- Omezení – teritoriální a časové

Právní ochrana technických řešení

- Patent
- Užitný vzor

Patent

Patent je forma právní ochrany přiznaná státem vynálezu, který je **nový**, **průmyslově využitelný** a který je **výsledkem vynálezecké činnosti**.

Patent jako společenská dohoda mezi vlastníkem a státem

- Právní předpisy
- Teritoriální a časové omezení
- Nutnost **zpřístupnit obsah vynálezu**
- Poplatky

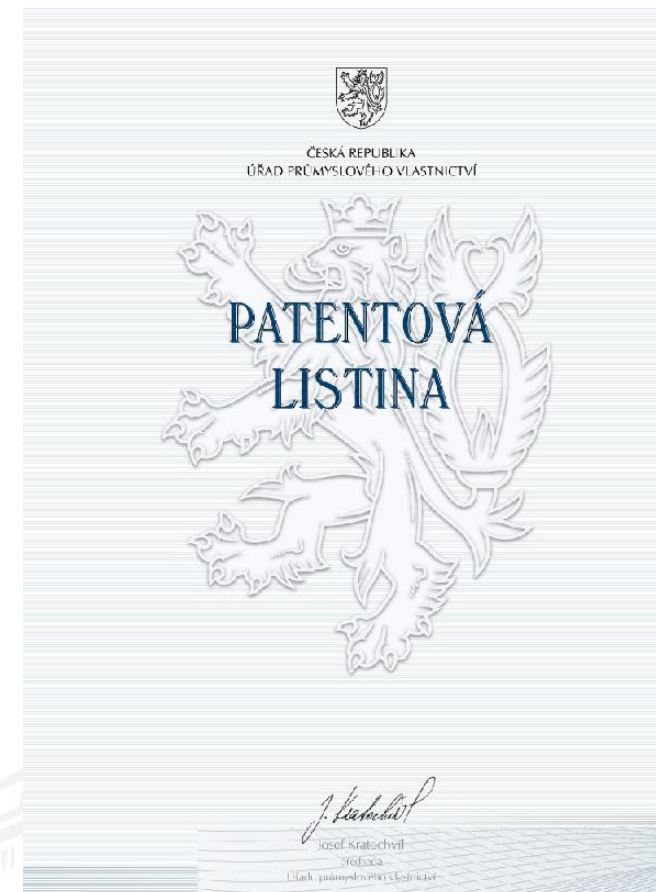
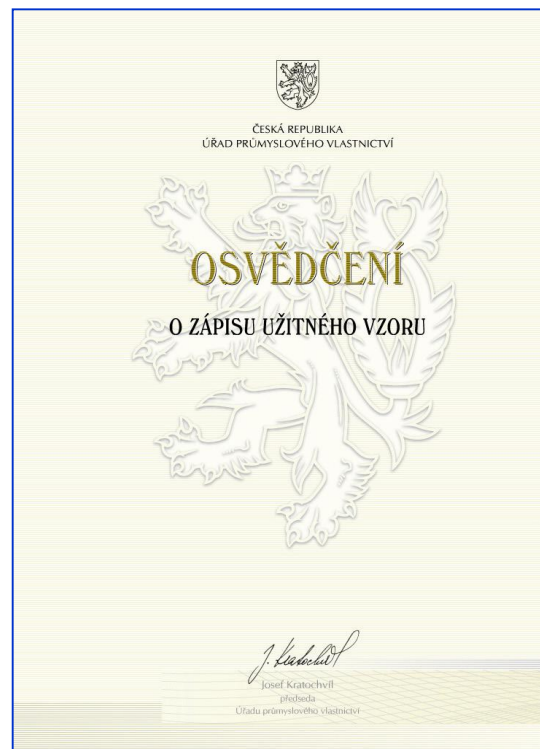
Proč patentovat?

- Ochrana investic do výzkumu a vývoje
- Výlučné právo využívat
- Exkluzivní právo záповědi
- Ochrana před napodobovateli
- Významný zdroj příjmů
- Konkurenční výhoda
- Marketingový nástroj, image podniku
- Přístup na nové trhy
- **Průmyslověprávní informace** – cenný zdroj právních a obchodních informací

Účinky ochrany pro vlastníka

- Výlučné právo využívat
- Chránit svá práva před zneužitím / právo záповědi
- Licence
- Převod x přechod (prodej, dědictví)

Úřad průmyslového vlastnictví

Rozhoduje v rámci správního řízení o poskytnutí ochrany na **vynálezy**, průmyslové vzory, **užitné vzory**, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky, zeměpisná označení a označení původu výrobků a vede příslušné *rejstříky* o těchto předmětech průmyslových práv.

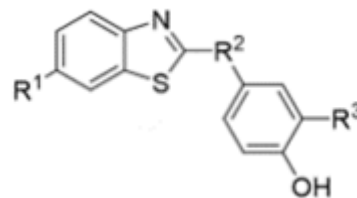
upv.gov.cz

Patenty

([Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích](#))

Právní ochrana vynálezů:

- Novost
- Průmyslová využitelnost
- Vynálezecká činnost

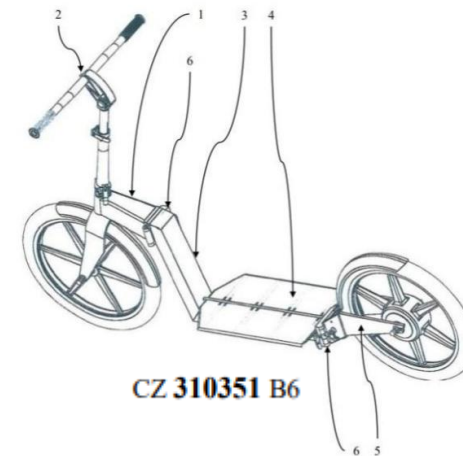

CZ 310144 B6

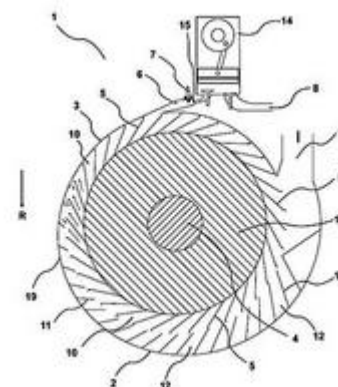
Za vynálezy se nepovažují: objevy, vědecké teorie, matematické metody, plány, hr
programy počítačů, podávání informací, chirurgické a diagnostické me

- Podání přihlášky se žádostí o udělení patentu
- Zaplacení poplatku
- Doba platnosti až 20 let

Priorita – právo přednosti – 12 měsíců od podání přihlášky

CZ 310351 B6

CZ 309445 B6

ŘÍZENÍ O PATENTOVÉ PŘIHLÁŠCE V ČESKÉ REPUBLICE

* Možnost podat rozklad

ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ
Antonína Čermáka 2a 160 88 Praha 6
Telefon: 220 383 111 Fax: 224 324 718
E-mail: posta@upv.cz

WWW.UPV.CZ

PŘIHLÁŠKA VYNÁLEZU se žádostí o udělení patentu

(Vyplní Úřad)

Pořadové číslo:

Spisová značka přihlášky:

Potvrzení o přijetí
vydáno dne:

MPT

Vyřizuje

Kód

1. DRUH PŘIHLÁŠKY

Přihláška NÁRODNÍ (označte křížkem)

☐

nebo ZAHRANIČNÍ

☐

Přihláška PCT – národní fáze,
číslo přihlášky PCT

Dat. mez. podání

Žádost o přeměnu z EP na přihlášku
národní, číslo přihlášky EP

Dat. EP podání

Přihláška VYLOUČENÁ z původně podané PV, číslo přihlášky PV

2. NÁZEV VYNÁLEZU

3. POČET PŘIHLAŠOVATELŮ

Užitné vzory

Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech

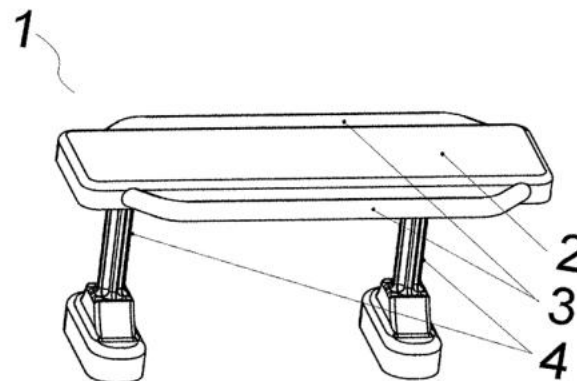
Právní ochrana technických řešení

- Novost
- Průmyslová využitelnost
- Přesažení rámce pouhé odborné dovednosti

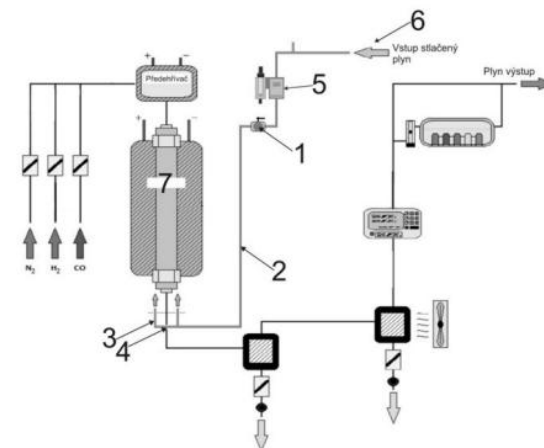
Užitným vzorem **nelze** chránit:

- **způsoby výroby a pracovní činnosti**
- Podání přihlášky se žádostí o zápis užitného vzoru
- Zaplacení poplatku
- Doba ochrany až 10 let (od data podání přihlášky)

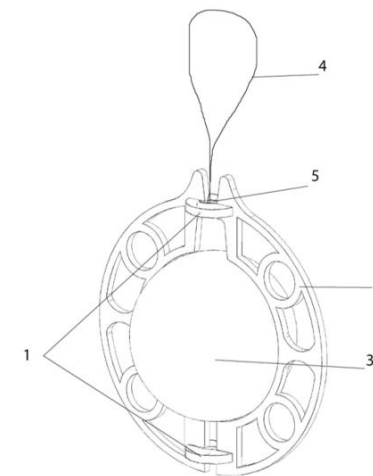
CZ 31879 U1

CZ 36665 U1

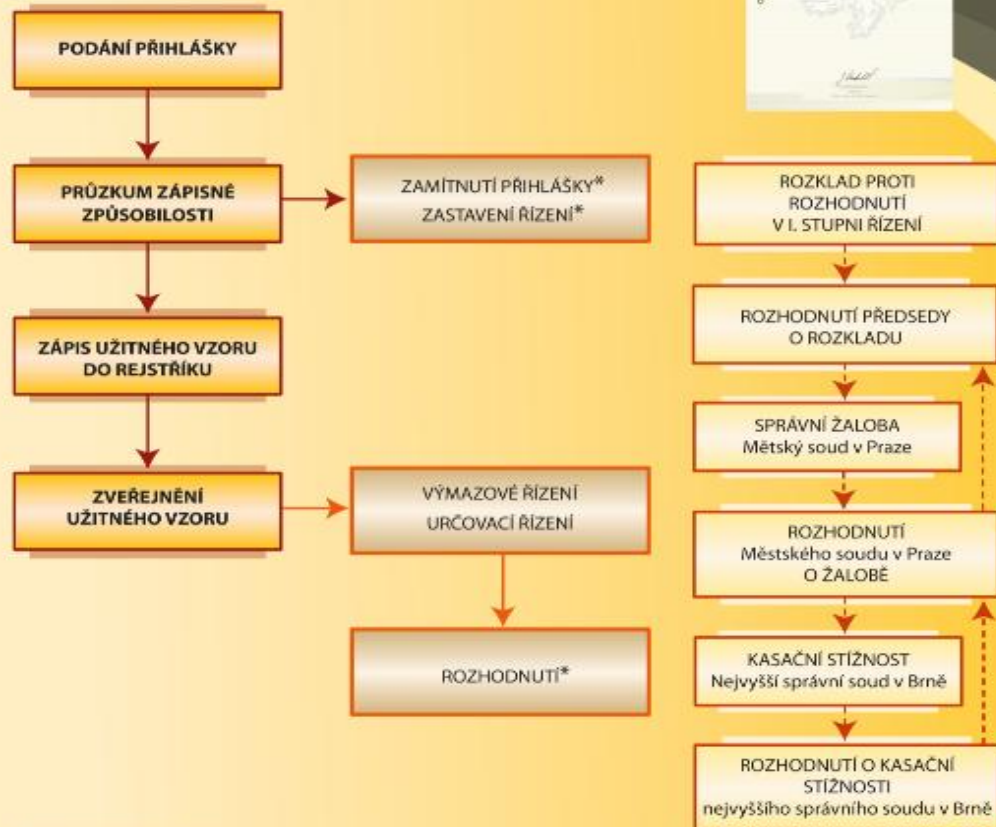

CZ 35225 U1

Obr. 1

ŘÍZENÍ O PŘIHLÁŠCE UŽITNÉHO VZORU V ČESKÉ REPUBLICE

*Možnost podat rozklad

ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ

Antonína Čermáka 2a 160 88 Praha 6
Telefon: 220 383 111 Fax: 224 324 718
E-mail: posta@upv.cz

WWW.UPV.CZ

PŘIHLÁŠKA UŽITNÉHO VZORU se žádostí o zápis užitého vzoru do rejstříku

(Vyplní Úřad)

Pořadové číslo:

Spisová značka přihlášky:

Potvrzení o přijetí
vydáno dne:

MPT

Vyřizuje

Kód

1. DRUH PŘIHLÁŠKY

Přihláška NÁRODNÍ (označte křítkem)

☐ nebo ZAHRANIČNÍ ☐

Přihláška PCT – národní fáze,
číslo přihlášky PCT

Dat. mez. podání

Žádost o přeměnu z EP na přihlášku
národní, číslo přihlášky EP

Dat. EP podání

Přihláška VYLOUČENÁ z původně podané PUV, číslo přihlášky PUV

Přihláška ODBOČENÁ z původně podané patentové přihlášky,
číslo přihlášky PV, PCT, EP

2. NÁZEV UŽITNÉHO VZORU

3. POČET PŘIHLÁŠOVATELŮ

Různé cesty k patentové ochraně

▪ Národní cesta

- Platný pouze v zemi, kde byl udělen
- Mohou o něj žádat i občané jiných zemí
- Zakládá právo přednosti (prioritu) pro přihlašování do dalších zemí

▪ Evropský patent

- Svazek národních patentů v zemích, které si přihlašovatel určí
- (od 1.6.2023 – evropský patent s jednotným účinkem, 17 zemí)

▪ Patent Cooperation Treaty (PCT)

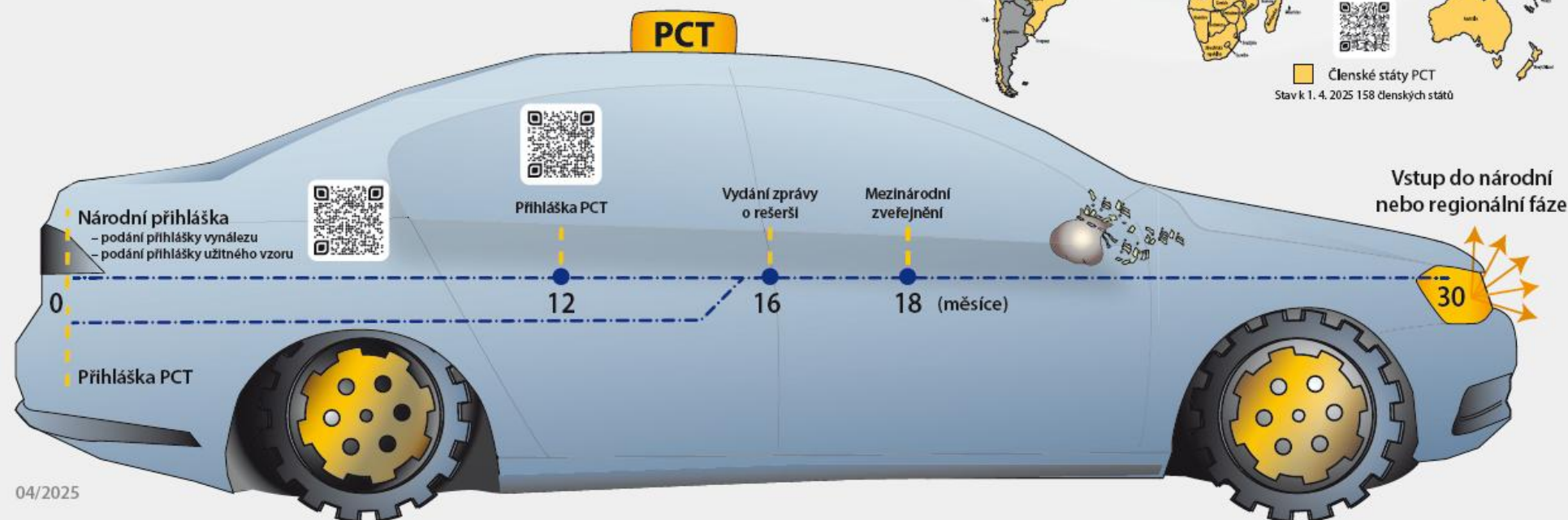
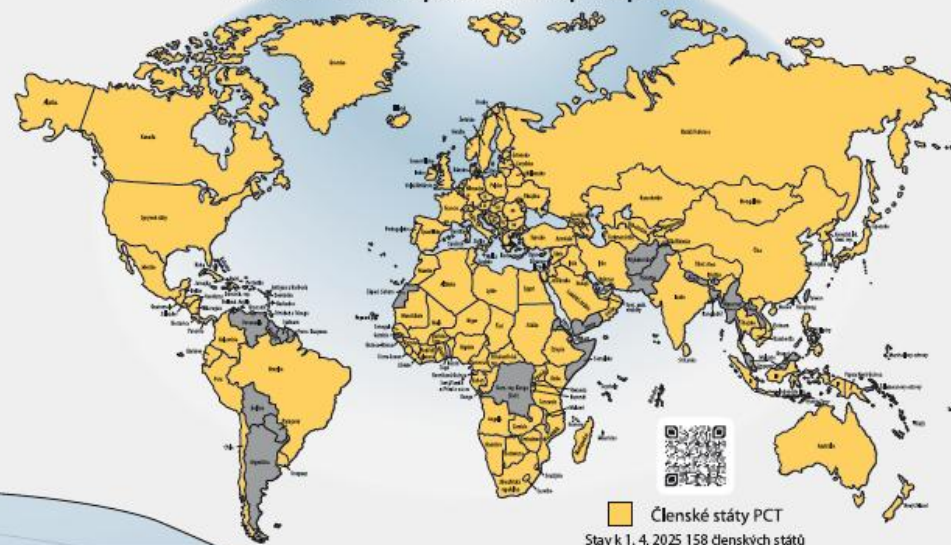
- Jedna – mezinárodní – přihláška pro cca 150 zemí
- Po podání jedné přihlášky následují průzkumy v jednotlivých zemích

WIPO

Mezinárodní patent neexistuje!!!

MARKETING VAŠICH INOVACÍ

PCT (Smlouva o patentové spolupráci)

04/2025

Evropský patentový úřad (region 39 států)

USA

JAK NABÍZET INOVACE SVĚTU

■ PCT (Smlouva o patentové spolupráci) = 152 států

* VPI = Visegrádský patentový institut,
orgán pro mezinárodní rešerši a mezinárodní předběžný průzkum
(ČR, Maďarsko, Polsko, SR)

Než podáte patentovou přihlášku

- Řešení žádným způsobem **nezveřejňujte!!!**
- **Neuvádějte na trh** výrobky obsahující řešení!!!
- **Neprezentujte**, ani obchodním partnerům, pokud nemáte uzavřenou dohodu o mlčenlivosti!!!
- **Ověřte si novost** svého řešení, např. v db. Espacenet!!!

Podejte přihlášku dříve, než ostatní!!!

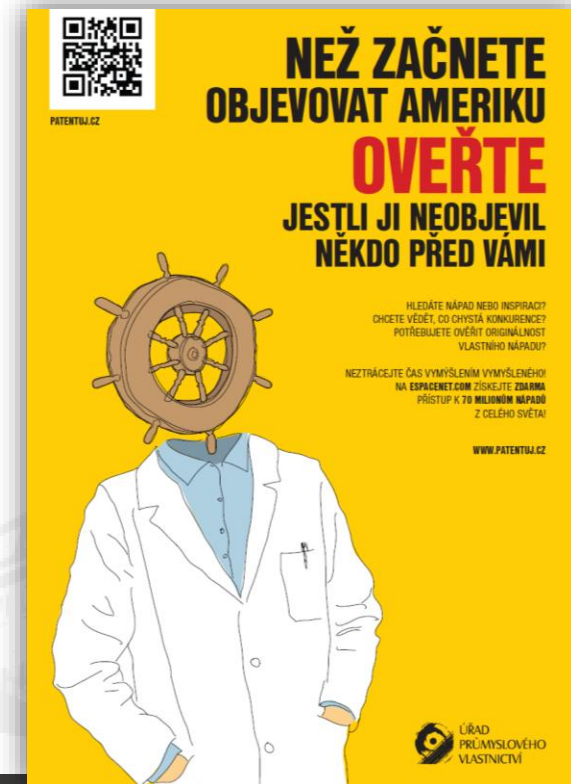
Patentové informace

= informace o technických řešeních

= informace obsažené ve zveřejněných patentových přihláškách, patentech, užitných vzorech

Výhody:

- **Přístupnost** – jednotný formát, podrobná třídění
- **Obsah** – jasný a podrobný popis vynálezu
- **Novost** – nejnovější stav techniky
- **Umístění** – volně dostupné databáze

PATENTOVÝ SPIS

(19)
ČESKÁ
REPUBLIKA

ÚŘAD
PRŮMYSLového
VLASTNICTVÍ

(21) Číslo přihlášky: 2017-840
(22) Přihlášeno: 25.12.2017
(40) Zveřejněno: 22.08.2018
(Věstník č. 34/2018)
(47) Uděleno: 11.07.2018
(24) Ozámení o udělení ve věstníku: 22.08.2018
(Věstník č. 34/2018)

(11) Číslo dokumentu:

307 440

(13) Druh dokumentu: B6

(51) Int. Cl.:

B66B 9/02 (2006.01)
B66B 11/04 (2006.01)

(56) Relevantní dokumenty:

US 2016214835 A1; US 59457988 B1; EP 2602223 A4; US 4742891 A; US 790137 A.

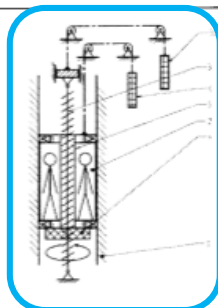
(73) Majitel patentu:
České vysoké učení technické, Fakulta strojní,
Ústav výrobních strojů a zařízení, Praha 2, Nové
Město, CZ

(72) Původce:
Ing. Lucie Havlátová, Kutná Hora, CZ
doc. Ing. Vladimír Andrlík, CSc., Praha 6, Dejvice,
CZ

(74) Zástupce:
Ing. Václav Kratochvíl, Husnikova 2086/22, 158 00
Praha 5, Stodůlky

(54) Název vynálezu:
Zdvíž

(57) Anotace:
Vynález se týká zdviže s pohybovým mechanismem,
obsahující kabínu (2) umístěnou v šachtě (1). Ve
středu výtahové šachty (1) je umístěn nepohyblivý
předepnutý šroub (3) s osou ve vertikálním směru,
který prochází kabinou (2) zdviže. Kabina (2) je
opatřena vodicími kladkami (2a). Předepnutý šroub
(3) je opatřen předepínacím ústrojím (3a). Pod
podlahou kabiny (2) zdviže je umístěna otočná
kladčková matice (4), mezi jejíž čelo a opěrnou část
podlahy kabiny (2) je umístěno axiální ložisko (4a).

Zdvíž

Oblast techniky

Vynález se týká uplatnění pohybového mechanismu k zdvihání a spouštění osob a břemen ve výtahové technice.

Dosavadní stav techniky

U dosud používaných zdviží je ve většině případů používán systém navijení ocelových lan na buben. V ojedinělých případech jsou používány tekutinové lineární motory. To se týká především nižších hodnot zdvihů. Zdvíže mají různé havarijní zachytňné systémy pro případ poruchy primárního zdvihového mechanismu. Ty jsou často poměrně komplikované a ne vždy plně spolehlivé. Velký problém je pak v případě poruchy kabiny zdviže dopravit do místa jejího možného opuštění.

Podstata vynálezu

Výše uvedené nedostatky jsou odstraněny zdviží s pohybovým závitovým mechanismem podle tohoto vynálezu. Jeho podstatou je to, že je tvořen nehybnou trubkou, která prochází středem výtahové šachty. Na vnějším povrchu této trubky je vytvořen po celé délce závit. Trubka je předepjata předepínacím ústrojím. Do vnějšího závitu zapadají otočné kladčkové kladčkové matice. Takto vytvořený pohybový závitový mechanismus je umístěn ve středu výtahové kabiny, kde je šroub zakrytován. Samotná kladčková matice je umístěna pod podlahou výtahové kabiny, kde se opírá o axiální ložisko. Kladčková matice má svůj pohon, který ji roztáčí a tím ji umožňuje axiální pohyb po tělese šroubu. Tím je pak umožněn zdvih kabiny (pohyb vzhůru). Pohyb kabiny směrem dolů je způsoben samovolným roztočením kladčkové matice, protože závitový mechanismus je nesamovolný. Mezní hodnota roztočení musí být limitována, neboť se jedná o rychlost spouštění zdviže probíhá bez přívodu matice při spouštění může

PATENTOVÉ NÁROKY

Kabina je opatřena vodicími výtahové šachty a tím zan

Hlavní výhodou tohoto u „pevném“ spojení se zá nepřipadá v úvahu, tedy n vyřešení této situace.

Je možné rekuperovat ene

Převážně osoby mají zdviže mezi patry. K tom kladčkové matice na než Při spouštění kabiny se s jednalo by se pouze o α může pracovat v prostředí celé této soustavy.

Je možné využít vyvážení

1. Zdvíž s pohybovým mechanismem, obsahující kabínu (2) umístěnou v šachtě (1), **vyznačující se tím**, že ve středu výtahové šachty (1) je umístěn nepohyblivý předepnutý šroub (3) s osou ve vertikálním směru, který prochází kabinou (2) zdviže, která je opatřena vodicími kladkami (2a), přičemž předepnutý šroub (3) je opatřen předepínacím ústrojím (3a) a pod podlahou kabiny (2) zdviže je umístěna otočná kladčková matice (4), mezi jejíž čelo a opěrnou část podlahy kabiny (2) je umístěno axiální ložisko (4a).

2. Zdvíž podle nároku 1, **vyznačující se tím**, že šroub (3) je vytvořen z trubkových segmentů kruhového příčného průřezu.

3. Zdvíž podle nároku 1 nebo 2, **vyznačující se tím**, že šroub (3) je uvnitř kabiny (2) zakrytován krytem (5) šroubu (3).

4. Zdvíž podle kteréhokolik z předchozích nároků, **vyznačující se tím**, že je opatřena mechanismem (6) pro vyvažování kabiny (2) zdviže.

Mezinárodní patentové třídění

Index

- ☐ **S B K PROVÁDĚNÍ OPERACÍ ; DOPRAVA**
- ☐ **C B66 K ZVEDÁNÍ ; ZDVIHÁNÍ ; VLEČENÍ**
- ☐ **U B66B K ZDVIHADLA ; POHYBLIVÉ SCHODY NEBO POHYBLIVÉ CHODNÍKY (systémy lanových kolejových drah s tuhým nosným podkladem a lanovým pohonem, např. horských drah, [A62B 1/02](#) ; uspořádání zařízení pro dodávání munice na plavidlech [B64D 9/00](#) ; zdviže, výtahy nebo dopravníky pro nakládání nebo vykládání všeobecně [B66D 5/00](#)) [4]**
- ☐ **M B66B 9/00 K Druhy nebo typy výtahů v budovách nebo osazených k budovám nebo jiným stavbám (charakterizované řídicími systémy [B66B 1/00](#)) [1,8]**
- ☐ **1 B66B 9/02 K • ovládané mechanicky, jinak než lany nebo kabely [1,8]**
- ☐ **1 B66B 9/04 K • ovládané pneumaticky nebo hydraulicky (plošiny na zvedání nebo spouštění na krátké vzdálenosti [B66F 7/00](#)) [1,8]**
- ☐ **1 B66B 9/06 K • šikmé, např. pro obsluhu vysokých pecí [1,8]**
- ☐ **2 B66B 9/08 K • • sdružené se schodišti, např. pro dopravu invalidních osob [1,8]**
- ☐ **1 B66B 9/10 K • paternosterového [1,8]**
- ☐ **1 B66B 9/16 K • Mobilní nebo přepravovatelné výtahy upravené pro přesun z jedné části budovy nebo jiné stavby na druhou [1,8]**
- ☐ **2 B66B 9/187 K • • s výtahovou šachtou upravenou pro dočasné připojení k budově nebo jiné stavbě ([B66B 9/193](#) má přednost) [6,8]**
- ☐ **2 B66B 9/193 K • • s nakloněnou šachtou [6,8]**

Mezinárodní patentové třídění

Najdi třídu

Verze 2018.01

jazyk en

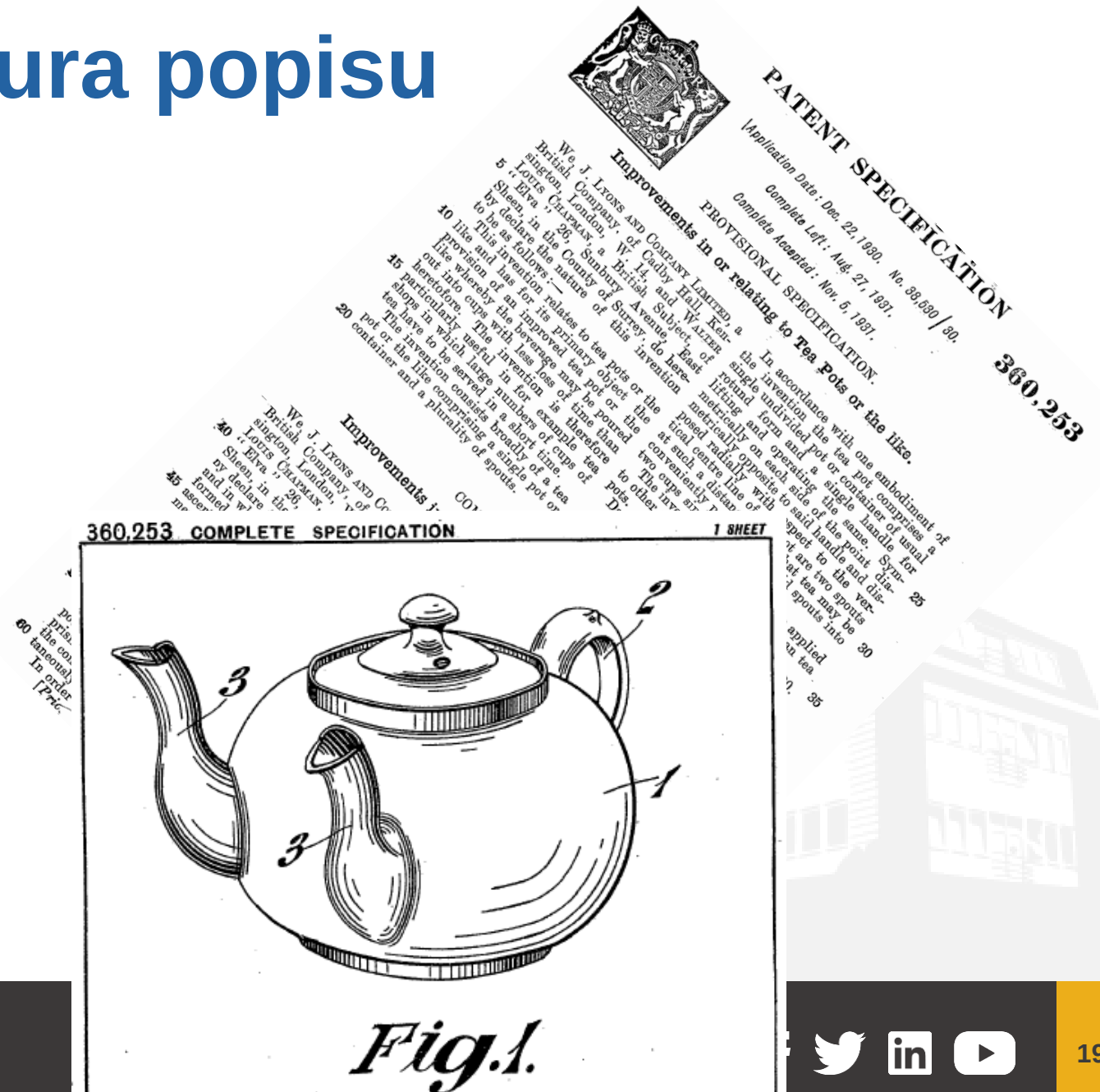
- A** **K** **LIDSKÉ POTŘEBY**
- B** **K** **PROVÁDĚNÍ OPERACÍ ; DOPRAVA**
- C** **K** **CHEMIE ; HUTNICTVÍ**
- D** **K** **TEXTIL ; PAPÍR**
- E** **K** **STAVEBNICTVÍ**
- F** **K** **MECHANIKA ; OSVĚTLOVÁNÍ ; TOPENÍ ; ZBRANĚ ; PRÁCE S TRHAVINAMI**
- G** **K** **FYZIKA**
- H** **K** **ELEKTŘINA**

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

Struktura popisu

- Současný stav techniky
 - čajová konvice s jednou hubičkou
- Nevýhoda stávajícího stavu
 - časová náročnost nalévání
- Řešený problém
 - zkrátit čas na naplnění šálku
- Řešení
 - přidat ještě jednu hubičku
- Výhoda plynoucí z vynálezu
 - doba k naplnění více šálků je kratší

(12) UK Patent Application (19) GB (11) 2 365 393 (13) A

(42) Date of Publication 20.02.2002

(21) Application No. 0019361.5

(22) Date of Filing 07.08.2000

(51) INT CL⁷
B64C 25/40(52) UK CL (Edition T)
B7G G8H

(71) Applicant(s)

Peter John Ginn
153 Waller Road, New Cross, LONDON, SE14 5LX,
United Kingdom

(72) Inventor(s)

Peter John Ginn

(74) Agent and/or Address for Service

Peter John Ginn
153 Waller Road, New Cross, LONDON, SE14 5LX,
United Kingdom

(56) Documents Cited

GB 2334925 A
GB 2193932 A
GB 1407358 A
US 4040582 AGB 2242401 A
GB 2080217 A
GB 0516738 A
US 3233849 A

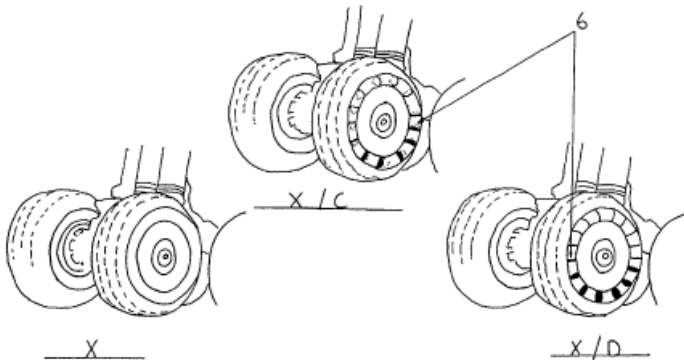
(58) Field of Search

UK CL (Edition R) B7G
INT CL⁷ B64C 25/40

(54) Abstract Title

Rotating aircraft wheels prior to landing

(57) An aircraft tyre or wheel is provided with pockets or ridges 6, which catch the airflow past the wheel and cause the wheel to rotate. The pockets/ridges may be formed in the tyre or an additional member for attachment to the wheel. Means may be provided for diverting air from a pocket into the wheel assembly for cooling purposes.

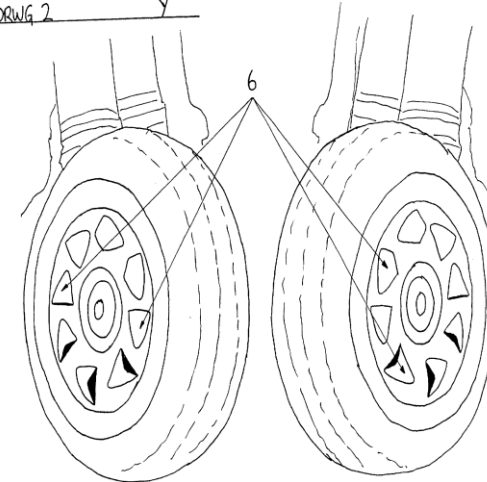
GB 2 365 393 A

In this description the drawings are referred to by their letters.

Below there are more detailed descriptions of two examples of how the invention may be performed.

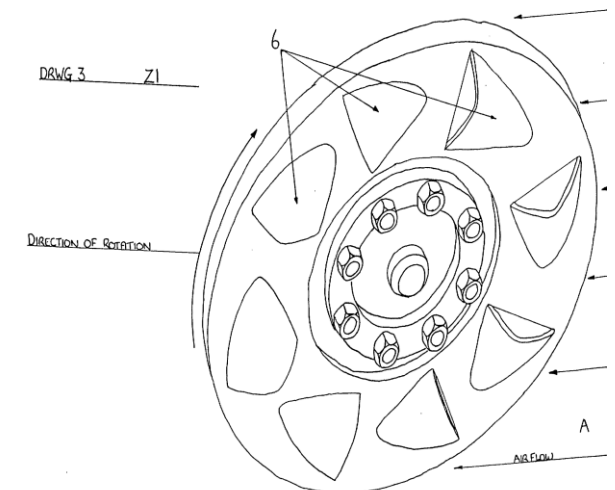
The invention may be in the form of a moulded or otherwise fashioned addition to the wheel assembly, that is shaped to take advantage of the air flow coming from the front of the aircraft, due to its speed through the air. This addition may be held securely in place by the existing nuts or by some other means suitable to the purpose. The air effect on this addition would exert a force on the wheel while it is under minimal load causing it to rotate in one direction which would be the same direction that it will be required to rotate on contact with the landing site. The shape of this addition is governed by its suitability and two options are diagrams Z1 & Z2, where the cups are shaped to encourage air resistance one way by exert minimal resistance when in opposition to the former. This would cause the wheel and tyre to rotate. The size of the cups may be altered to govern the acceleration of the rotation and terminal speed in relation to the aircraft's speed. The position of the cups in relation to the radius of the wheel may also be varied to best create the purpose of the invention. These additions as demonstrated in diagram Z3 would be handed to allow the wheels to rotate in the correct direction. Further to this the cups could in addition divert the air in to the assembly after utilising it for the intended purpose to cool the wheel assembly should it be necessary Diagram Z4. This benefit would be relevant whilst the wheel was under braking strain when in contact with the landing surface also, should it be employed.

DRWG 2 Y

WHEELS ON SAME AXLE

DRWG 3 Z1

UNITED STATES PATENT OFFICE

JOSEPH A. FAUCHER, OF DETROIT, MICHIGAN, AND ERLE P. HALLIBURTON, OF TULSA, OKLAHOMA, ASSIGNORS TO MORGAN & MERRITT, A CORPORATION OF MICHIGAN

AIRPLANE TIRE

Application filed November 1, 1929. Serial No. 404,185.

This invention relates to improvements in airplane tires, more particularly to the provision of means thereon to facilitate the landing of an airplane.

An object of this invention is to provide means on a tire whereby the inertia to acceleration of the tire is overcome in the landing of an airplane. A further object of this invention is to provide means at the side walls of the tire to overcome air resistance in such a manner so as to cause rotation of the tire wheels while the airplane is in flight.

Ordinarily, when an airplane is landing with the wheels stationary, a condition is encountered whereby the plane has a tendency to "nose" over. This in part is due to the inertia of the wheels caused by the sudden acceleration. Through the application of cupped or pocket-like projections adapted to the side-walls, of the tires this condition is substantially overcome, and is effected by the wheels rotating at a speed approaching the landing speed of the plane.

The improvement is illustrated in the accompanying drawings, in which:

Fig. 1 is a perspective of an aircraft undercarriage illustrating a form of application of the improvement herein described;

Fig. 2 is an enlarged sectional perspective view of a tire showing one of the cup-like projections adapted to the tire sidewall;

Fig. 3 illustrates a longitudinal section through the air pocket and the side-wall of the tire.

Referring to the drawings the casing indicated by the numeral 1, which may be of any size and type and not necessarily of the usual construction conventionally illustrated in cross section, is shown equipped with a plurality of projections or vanes 2 which may be of any suitable and convenient shape to effect rotation of the wheel on which the tire is supported. Preferably but not necessarily, the projections 2 are made of rubber and are secured by cement 3 (vulcanizable or unvulcanizable) to the side walls of the casing. If desired, however, these projections may be formed integral by being united thereto in the final vulcanizing operation incident to the manufacture of the casing. Desirably the

projections 2 are hollowed out as indicated at 4 to lighten the weight, the correspondingly tapered outer wall 5 of the projection affording a stream line contour minimizing resistance to rotation of the casing in one direction, rotation in the opposite direction being effected by the provision of pockets or recesses 6 provided in the end walls of the projections 2. A plurality of such projections 2 are provided on one or both side walls of the casing as may be desired and are preferably arranged to extend in the same direction with reference to the circumference of the tire, as many projections 2 being provided as are deemed sufficient to obtain the desired angular velocity. The pockets or recesses 6 of the projections 2 are preferably so faced, when the casing is mounted on the wheel of an airplane, that they will cause the wheels to revolve in the same direction as the wheels are revolved when the plane lands. Obviously the projections 2 should be placed substantially equal distances apart around the side walls of the casing to ensure uniform rotation.

While the construction above described in detail and illustrated in the drawings is preferred, it is obvious that many changes may be made in the material and the form or shape and in the construction of the parts without departing from the principle underlying the invention, and reference should therefore be made to the appended claims for an understanding of its scope.

Having thus described our invention, what we claim and desire to protect by Letters Patent is:

1. An airplane tire having a series of circumferentially spaced elongated vanes projecting from at least one side wall of the tire, said elongated vanes being disposed with their longitudinal axis extending circumferentially of the tire and having concave recesses in one end, and said vanes gradually tapering in the direction of rotation of the tire when the plane is landing, from the blunt ends formed by the recesses to the tips of the vanes.

2. An airplane tire having a series of circumferentially spaced elongated vanes pro-

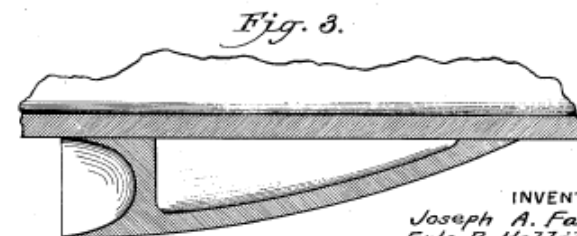
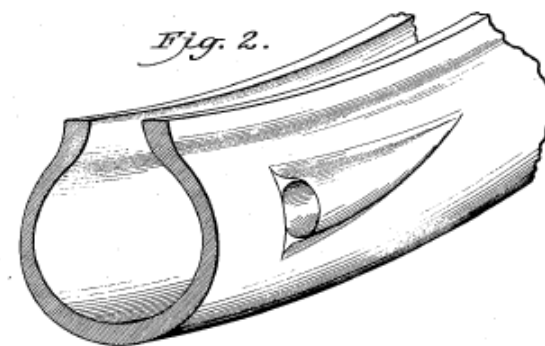
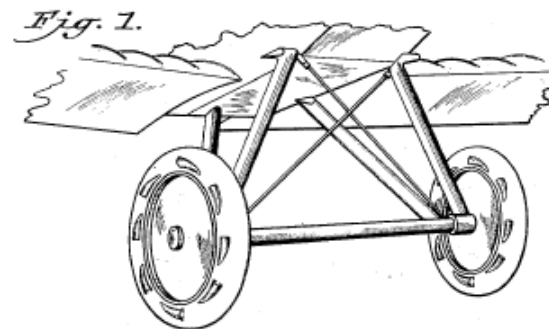
Nov. 24, 1931.

J. A. FAUCHER ET AL

1,833,019

AIRPLANE TIRE

Filed Nov. 1, 1929

INVENTORS
Joseph A. Faucher
Erle P. Halliburton
BY
Walter T. Lipes
ATTORNEY

VYNÁLEZY /
PATENTY

UŽITNÉ
VZORY

OCHRANNÉ
ZNÁMKY

PRŮMYSLOVÉ
VZORY

OZNAČENÍ PŮVODU
A ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

Děkuji za pozornost

hana.churackova@upv.gov.cz

Antonína Čermáka 2a, 160 68 Praha 6-Bubeneč

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

upv.gov.cz

